

شماره: ... ۹۰/ف/۴۶۲
 تاریخ: ... ۱۳۹۰/۰۹/۲۲
 پیوست: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و شصت و سوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۰/۹/۱۹ مشتمل بر رسیدگی به دو نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: رسیدگی به نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای احد باقری مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن مصوبه شماره ۱/۲۷۷۳۷ هیأت وزیران مورخ ۱۳۵۶/۱۲/۱.

پرسش: اصل مفاد مصوبه مذکور خلاف شرع دانسته نشد و مصوبه مذکور در واقع راهی است که در مقام جمع بین حقوق همه سردفتران اندیشیده شده است و خلاف شرع نمی‌باشد.

البته ممکن است گفته شود که قانونی بودن مصوبه در فرضی است که هیأت وزراء (در زمان طاغوت) حق تصویب چنین تصویب‌نامه‌ای را داشته باشند و این تصویب‌نامه به تأیید شورای انقلاب - ولو به نحو تأیید عمومی - رسیده باشد.

دستور دوم: رسیدگی به نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای رضا مرتضوی مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن تبصره ششم مصوبه شماره ۹۶۱۴-۴۱۴-۱۶۰ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۰ شورای اسلامی تهران.

پرسش: تبصره مذکور خلاف شرع دانسته نشد.

توضیح اینکه آنچه را که فقهای محترم شورای نگهبان آن را خلاف شرع دانسته‌اند اضافه پرداخت مرتبط به دین و تأخیر از زمان پرداخت آن می‌باشد ولی محل مورد بحث در شکایت، پرداخت عوارض است و عوارض دین نیست و فقط تکلیفاً پرداخت آن لازم است بنابراین جعل جریمه در تأخیر پرداخت عوارض، مستلزم ربای محرم نمی‌باشد.

و علی‌ای حال مصوبه مجمع تشخیص از دو حال خارج نیست ۱- آنکه شامل عوارض مذکور بوده باشد که در این صورت خلاف شرع و خلاف قانون نمی‌باشد.

۲- آنکه شامل عوارض مذکور نباشد که در این صورت خلاف قانونی باشد ولی خلاف شرع نبوده و مرتبط به اضافه پرداخت تأخیر پرداخت دین نمی‌باشد تا مستلزم تجویز أخذ ربا و حرام باشد.

سیدحسن طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان